

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In Capitală: 1 an 30 lei, 6 luni 15 lei, 3 luni 8 lei.
 In Districte: 1 an 36 lei, 6 luni 18 lei, 3 luni 10 lei.
 In Streinătate: 1 an 48 lei, 6 luni 24 lei, 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele straine.

Berlin, 26 Ianuare.

Toate Puterile vor da avis ambasadorilor din Constantinopol, să participe la conferența ce se va întâine, pentru soluțarea cestuii greciști.

Roma, 26 Ianuare.

Mai multor foii oficioase provinciale li s-a telegrafat de aici, că baronul Haymerle și-a exprimat dorința, ca la meetingurile ce se vor întâine, să nu se pronunțe vorba *irredenta*.

Ziarele fac deci apel la mintea sănătoasă a fiecărui cetățean.

Meetingul care se va întâine la 24 Febr., va fi prezentat de generalul Garibaldi; meetingurile provinciale, ce vorma după cel din Roma, se vor întâine sub președinția lui Menotti Garibaldi.

Petersburg, 26 Ianuarie.

Stirea despre trecerea armatei greciști peste fruntarii e pentru moment falsă, pentru viitor problematică.

Tiflis, 25 Ianuare.

Generalul Skobeloff anunță: La 19 l. c. am propus inimicului să îndepărteze cadavrele care se află atât înaintea căt și îndărătu (l) pozițiilor ruse, pentru că intrând în descompunere, viciază aerul într'un mod foarte simțit. Tehnicii au primit această propunere. Armistițiul a durat 1 oră.

In acest interval de timp s'a îndepărtat trupurile care se aflau pe o distanță de 40 fire de la turnul de observație al primului sănătoș.

Pentru evitarea neînțelegerilor i s'a mai propus inimicului, să ești reocupă pozițiile și să înceapă focul din nou, ceea ce pe la 4 ore d. a. s'a și făcut, după ce ne-a dat un semn că să ne ferim. Inimicul însă a îngrițit ca focal să nu se înceapă, mai înainte de ce trupele ruse, care părăsiră transurile, nu s'a reinseră în ele. Purtarea inimicului e foarte onorabilă. Lupta s'a început cu violență și de mai înainte. Lucrările de asediu se continuă. La 16 l. c. Rusii au pierdut 1 soldat și 1 ofițier, morți și soldați, răniți.

Paris, 26 Ianuare.

Toate Puterile au aderat în principiu la circulara ultimă a Turciei. Actualmente se negociază între cabinetele pentru felul procederii.

Belgrad, 25 Ianuare.

Generalul Cernajeff a înăptit scumpinților plăcăde tipărite în Petersburg. Scopul lui este să agiteze pentru amânarea construirii liniilor ferate. Dar cu toate acestea consorțul Bontoux va ești.

Ianina, 24 Ianuare.

Zaki-paşa a primit ordin din Constantinopol ca să pregătască locuință pentru 15 batalioane infanterie, 7500 oameni, care au ordin să plece de la Scutari la Ianina; din cauza însă că locuințele sunt puține, Zaki-paşa a format o comisie de turci, creștini și jidani, cărora le-a dat ordin ca în deoare de 8 zile să pregătască cele de lipsă pentru găsirea trupelor ce sunt pe drum.

Prin Tesalia și Epir s'a lătit faime, că Poarta are de gând să ajute miseria sale financiară, incasându-si imposibile de la locuitorii pe 2 ani *anticipando*.

Paris, 25 Ianuare.

Carteau galbenă cuprinde cu privire la cestuiunea greacă 196 depeșă, ultima datează de la 17 Ian. 1881. Din aceste depeșe se poate cunoaște merul și fazele prin care a trecut cestuiunea greacă. Ea are până acum trei momente mai principale:

I. Timpul când s'a început schimbul de idei în privința demarcațiunii fruntariilor turcești, precum și pregătirile pentru conferența de la Berlin. De la 16 Aprilie până la 1 Iulie.

II. De la 1 Iulie până la 20 Decembrie, relațiile Turciei și Greciei după conferență, apoi schimbul de idei între Puteri și cabinetele din Athene și Constantinopol.

III. De la 10 Decembrie până la 17 Ianuarie: epoca consiliilor ce Puterile le au dat părților litigante; tribunalul de arbitraj, și refuzul Portii. La fine s'a anexat ca documente toate protocoalele conferenței de la Berlin și raportele comisiunii tehnice.

Paris, 24 Ianuare.

Comisia pentru procurarea de arme vooste ca să aibă la 30 Marte 60,000 de arme sistmul Gras. Guvernul francez permite fabricarea acestor arme numai în fabricile de stat de la St. Etienne, Tulle și Châtellerouet.

Londra, 25 Ianuare.

Sir Charles Dilke fiind întrebăt asupra stării actuale a fruntariilor muntenegrene, a răspuns că lucrările de delimitare s'a intrerupt, din

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame să se adresa:

In Romania: La administrație, Tipografia St. Mihăescu, Strada Covaci, No. 14 și la corespondenții din județe.
 In Paris: La Société Havas, place de la Bourse, 8.
 In Viena: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
 In Londra: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
 In Berlin, Frankfurt, Zurich, New-York: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.

ANUNȚURILE:

Linia de 35 milimetri pe pagina IV-a 35 bani
 Reclame pe pagina III-a 1 Leu
 Epistole nefranțate se refuză
 Articoli nepublicați nu se inapoieză.
 Pentru rubrica: Insertii și reclame, redacțiunea
 su este responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. O. MICHAILESCU

caușă că frigul și zăpada cea mare face imposibilă orice lucrare.

In contra fenianilor s'a luat măsură serioasă ca să nu arunce in aer casarmele.

Berlin, 25 Ianuare.

In urma silintelor diplomatici internaționale creștină greacă a pierdut ceva din violență ei: Turcia pare dispusă a ceda Larissa impreună cu o vecinătate strategică, va căuta însă să mantine Mezzovo și Ianina. De altă parte și Grecia a incitat să mai facă sgomot cu mica sa sabia. Prin urmare conferența ce se va întâine în luna viitoare la Constantinopol ne îndreptățește să avem frumoase speranțe.

Roma, 25 Ianuare.

Se dezintează că Liga albaneză ar fi având de gând să ceară autonomia administrativă a Albaniei.

Serviciul telegrafic al „României Libere”
27 Ianuare — 4 ore seara.

Londra, 27 Ianuare.

Cele din urmă scrisă de la Cap anunță că Bori din Transvaal s'a concentrat la Waltherstroom. Iscoadele engleze au zărit o patrulă de Bori. Se crede că o bătaie e iminentă.

Viena, 27 Ianuare.

Cardinalul Kurtschker, arhiepiscopul Vienei, a murit la 11 ore 35 m. înainte de amiază. Consistoriul va alege chiar astăzi pe administratorul diocesii.

(Havas)

A se vedea ultime scrisă pe pagina III.

București, 16 Ianuarie

Toate lucrurile, în lumea aceasta, orientate de complicate și oricără de absurde în fața lor, au reușit totuși să-și găsească, în bogata imaginație a omenei, o explicație după imprejurări, fie că de nenorocită să aibă căt de ingăduitoare, o rațiune, bună sau rea, care, cu o urmă cel puțin de logică și de bun simț, să satisfacă nedumirirea unui gind frământat.

Astfel, s'a zis, de exemplu, că, în alegări — ca să nu eșim din cercul politic — „influența morală” e necesară unui guvern democratic, care nu se basează pe increderea reală a națiunii, intocmai că bagheta magica unui scamator, fiind că guvernul n'ar putea să se susție altminteri în slava nemericilor lui.

S'a pretins apoi, că, în politica practică a scoalei lui Machiaveli, toate unele netrebnice ale unei administrații sugrumătoare trebuie lăsate în pace să-și exercite meseria lor de chiverniseală și de nedreptăți, fiind că numai cu această factori, lepădată de societate, guvernele, cu programe umflate, dar cu fapte secă, își pot însigheba la trebuință un parlament sprijinitor.

S'a susținut asemenea, că permis este a minti națiunile cu vorbe și cu situații numai spioane, fie financiare, fie diplomatice, căci ceea-ce se cată în lume și numai aparență, de care nerodă se vor înșela mereu!

Să credul iesuitic avea o rațiune.

Să adetii lui Machiaveli au pretins că sunt practici.

Citezarea explicațiunilor de aluatul acesta a mers chiar până la zice, că și îpocrisia e o calitate politică, fiind că aci e totul să nu te ghicească lumea ce aș sub mască, că de conștiință nu mai vorbește în calea nimeni! Azi e lucru trezit!

Pe panta acesta am tot alunecat noi, de la un timp incoacă, de-am ajuns unde suntem azi: nimic sacru, nimic respectat!

Dar să lasăm aceste legitime jeremiade asupra stării noastre amenințătoare, și să ne întoarcem la ce ne era vorba, că, înțelegând adică toate, cu ajutorul explicațiunilor bine-vioioare ce ne-au dat ad-

versării noștri politici, remănet totuși în prezintă într-o desăvărsită denumerire față cu un fapt de-o tare filosofică, neclasificată încă nici chiar în materialismul maestrului Epicur.

A avea înainte-ți starea culturală a unui popor ce lasă, în adevăr, mult de jetit, în raport cu progresul națiunilor luminate ale pământului, și a lăsat înădrăsnăla de-a modifica, în fugă unei inspirații foarte problematice, starea și direcția acestei culturi printre un proiect de lege, care abia a văzut lumina și care de indată cere a fi transformat în normă conducătoare a unei așa zăpăcîte și inapoiate culturi: lucrul acesta renunțăm de-a'l petrunde, mai cu seamă într'un stat constituțional, unde cetățenii au dreptul și datoria de-a-și da bine seama de modul cum li se pun interesele la cale, cel puțin acelea cari prezintă o însemnatate vitală, cum e, de exemplu, interesul ce cată să le inspire învățământul public.

Cu toată scăala largă și necaprioasă a rațiunilor noastre politice, apucătura aceasta remăne totuși refractară, pentru orice minte care poate înțelege ceva.

Să ni se spue ce instituție ține de păr, într-un stat, mai mari și mai numeroase interese, politice și sociale, de căt școală, instituția care formează spiritul și moralul generațiunilor, adică insuși viitorul unui popor?

Cărei organizații se cuvine oare să dăm o atenție mai concentrată, și să-i oferim o lumină mai intensă de cunoștințe și de mature reflexioni, de căt organizații care e menită a prepara fericirea, său a causa infortuna unei națiuni?

„Dacă poporul ce dispune de cele mai bune școli e, său va fi, cel d'antău dintre popoare” — atunci nu încape indoială că națiunea cu școli păcătoase, rezultând dintr-o organizație și mai păcătoasă a constituirii lor, va fi cea din urmă, cea mai urgată de soartă, între toate neamurile pământesci.

După ce am umblat la intuneric, în atâta și atâta cestui, după ce ne-am isbit de atâta greutăți și de atâta deceptiuni în combinarea organismului nostru politic, — cu minte ar fi oare a închide acum repede ochii și asupra încercării de reorganizare a învățământului public, ca să avem iară a ne căi, de alcătuiri nezugătate, o zecime, sau două de ani?

Starea de azi a scoalei române nu este de loc mulțumitoare: am zis-o și o repetim.

Dar ea ne lasă cel puțin respectiva de-a modifica mâine în mai bine, după ce vom fi recunoscuți indeștul neajunsurile scoalei de azi, după ce vom fi cumpănit mijloacele ce-i putem oferi, după ce ne vom fi încredințat de metodul cel mai nemerit, prin care am putea trage mari beneficii pentru progresul scoalei, din starea actuală a culturii noastre; după ce ne vom fi petrunsi, în fine, de nevoie reale ale societății noastre, pe cărui o cultură serioasă ar putea să le remedieze.

Cum a deslegat însă d. Conta, filosof de celibitate episcopală, toate laturile unei așa de spinoase probleme, în intervalul numai de căteva luni, de când d-sa se leagănă în dulapul puterii?

Ceea-ce putem spune, în treacăt, despre

legea ilustrului ministru, cu craca morală tăiată de sub picioare, e că ceea ce poate figura între cele mai patente probe despre usurință cu care d-sa a lucrat un proiect de cea mai mare importanță socială pentru poporul român!

Avea dreptate d-l Conta să-și ţie tesaurul ingeniu satu ascuns.

Talantul d-sale e dat însă azi pe fată și-l vom publica, fără multe comentarii, ca dăscălimea să cugete, ca națiunea să aprecieze și să vadă, cum suntem noi azi impinși de-a sări, cu organizarea instrucției publice, din lac în put.

Responderea nu va fi însă a d-lui Conta, de trecătoare putere, ci a partidului, a guvernului care va sănătia această calamitate publică, numită proiectul de reorganizare a scoalei române!

In două cuvinte, ca arvnă pentru azi, să spunem că tot proiectul d-lui Conta se reduce la puterea discreționară a ministrului, imbrobotită în vre-o 250 articole, asupra tuturor intereselor de resortul instrucției publice !

Ministrul e alfa, ministrul omega : aferim democratism !

Daca ar sta tot d. Conta în capul învățământului, noi n'am avea, se înțelege, nimic de zis: d-sa este curiosat de cele mai bune intenții, căci ce nu este căpătat cu bune intenții?... d-sa este și poi un fenix de ministru, un meteor politic și chiar epistolă.

Ce devine însă scoala — am voi să scim — cu acest proiect de lege, confus și despotic, în măna unui ministru mai puțin bine dotat, mai puțin liberal, mai puțin stilist și filosof, de căt d. Conta?...

Voteze-se însă, din parte-ne, dacă voi și chiar măine, și în pas gimnastic, fără să ne lăsați nici să-i prindem de veste, când va ești pecetuită din oficina parlamentară.

Să nu ni se zică însă, că n'am observat de la început, că rătăcirea din urmă are să fie cu mult mai cumplită, de căt cea d'antău.

Acum, D-zeu să vă lumineze!

CRONICA ZILEI

Azii a apărut în gazeta oficială *decrete magistratilor imprimării*.

Până în momentul de față, proiectul instrucției e numai autografiat. Aflăm însă că s-a dat la tipar și că în vre-o două zile el va fi distribuit d-lor deputa

Mâine-seara, Sâmbătă, la teatrul cel mare, bal mascat în folosul săracilor.
Damele în costum național.

După informațiile „Voinții poporului”, stricărea drumului de fer între Prival și Serbesti s-a facut de un lucrător dela drumul de fer în tovarăsie cu un servitor privat.

Lucrătorul era în amor cu femeia unui canticier. Spre a scăpa de bărbatul feminii ca să petreacă împreună în liniște ar fi comis acest act, crezând că prin aceasta canticierul va fi pus la închisoare.

La 21 Ianuare se va da în sala de gimnastică din Galați un bal în folosul inundațiilor din Belgia.

Comitetul format pentru acest scop se compune din dd. S. S. Schwab, G. Răscănu, G. C. Robescu, Aug. Dall'Orso, Sig. Mendel și Alfr. Frank.

Erevii, în afacerea cimitirului ca și în toate celelalte, căutând prin subterfugii să se retragă dela indatoririle lor față cu comuna Iași, au profitat de usurința cu care se tratează asemenea însemnate cestium intr-o comună rurală — care a coincidat cu venirea d-lui Tiriakiu în Iași și obținut de la comuna Podgoria-Copou incuiuțarea de a înființa acolo un cimitir pentru morții israeliți din acea comună, comuna Iași și altele.

Afacerea venind de drept înaintea consiliului permanent al județului Iași pentru ca votul acelui comunității să fie aprobat sau respins, „Misarea Națională” publică opiniunea minorității consiliului permanent, care se rostesc contra aprobării votului consiliului comunității Podgoria-Copou. Această opiniune e interesantă și merită a fi citită; ne pare reuinsă că spațiul nu ne permite a o reproduce.

SINUCIDAREA UNEI COPILE

Ieri dimineață, Juoi, toți profesorii cursului superior dela liceul St. Sava erau întruniti în comisiune ca să examineze trei copile cari se presintaseră pentru a obține certificatul liceal ce se cere la bacalaureat.

Aceste copile erau: d-soarele Paulina și Cleopatra Tanărescu și Didița Ionescu, nepoata lui Troteanu.

D. Sp. Haret era însarcinat să examineze în locul d-lui Borănescu. Eminentul profesor de la facultatea de științe intrebă pe aceste trei domnișoare și rămase mulțumit de răspunsurile lor. Cu toată asigurarea ce i se dete, că comisiunea e mulțumită, d-ra Didița intră acasă la dănsa, — strada Scăunelor 9 — convinsă că ea nu a reușit la examen. Disperarea o cuprinse și apucând un cutit și lărgă în gât. Arma i-a străpuns gâtul de la o parte la cealaltă. Nefericita copilă căzu moartă.

Fa nu era, zice „l'Indépendance roumaine” de la care împrumută această relatare, decât de optprezece ani.

DIN AFARA

Cestiunea greacă.

Raportorul diplomatic din Londra a „Correspondenței Politice” anunță, că guvernul englez nu are nici o simpatie pentru proiectul unei noi conferințe în cestiunea greacă, mai vîrstos a unei conferințe care să se tie la Constantinopol. În cercurile oficiale engleze se consideră anume ca inevitabilă isbuinirea unui resboiu săngeros între Grecia și Turcia și se crede, că cea dânaia are numeroși sorti de-a fi victoriocă din această incerere.

Informațiile ce primește ministerul de resboiu și amiralitatea din Athina despre starea armatei turcescă, prezintă pe aceasta ca cuprinsă de o desăvârsită disorganizare; armata continentală ar duce mare lipsă de victualuri, ariile și muniții, și flota ar avea trebuință neapărată de reparări urgente și radicale. Cel

80,000 oameni, mai departe, cu care se face astăzi guvernul turcesc, nu s-ar găsi de către pe hărție, în vreme ce, în realitate, el nu poate mobiliza pentru casul acțiunii mai mult de 50,000 oameni. Afără de aceasta numeroși ofițeri englezi, ce au ieșit din serviciul Reginei, au oferit Grecilor bunele lor servicii.

In casă cand ar isbuini resboiu între Grecia și Turcia, cabinetul va proclama neutralitatea Angliei, în acoazi vreme însă nu va refuza Grecei sprijinul său moral.

Acestea sunt vederile ce domină în sferele guvernamentale engleze în privirea cestiuniei grece și a eventualului resboiu. Părerea noastră e, — nu putem să înțelegem — că ele sunt într-un chip esagerat avantajioase Grecilor. Ori că ar fi de curgioasă și bine organizată armata acestora — punct asupra căruia avem încă multe indobile — noi credem că va întâmpina cu toate acestea un adversar superior, și prin număr și prin tradițiile militare, în armatele Sultanului.

Rumelia Orientală.

Sunt câteva zile, do când localitățile biroiu lui statului major militar din Filippopol, au devenit o pradă a flacărilor. Mica Rumelie a perduț prin acest accident nu numai o jumătate milion de franci și vietele a cinci oameni — pagubă ce s-au mai putea repara sau da uitare! — ci toate hărțile privitoare la administrarea banilor militiei.

Faptul acesta din urmă, pus în legătură cu sgomotele ce circula deja de câteva luni despre neorinduți serioase ce ar domni în manipularea banilor armatei, au adus pe Rumeliotii la ideea, că încind primul biroiu militar nu a fost numai o întâmplare, ci rezultatul unei inginoase idei a administrației superioare militare, de a scăpa de orice respondere și compromitere cu ajutorul unui element al naturei. Cercetările, ce se fac deja asupra cauzelor făcării, vor dovedi dacă acest mod de vedere este legitim sau nu. În tot casul nașterea și existența lui ne face o tristă idee de starea provinciei filiale bulgărești.

Brigandagiul în Thessalia.

Grecii se pot felicita a fi dezvoltat sistemul brigandagiului până la un grad ne mai pomenește de perfecție. Teatrul același activități „eroice”, sunt prima linie, provinciile Thesalia și Epirul. Administrația turcească nu poate dispune pentru înfrântarea hoților de către de mijloace foarte insuficiente și poporația atacată cu atât mai puțin.

Iată drept probă, descrierea ce ni se trimete de un corespondent al nostru despre încărcarea, făcută în timpul noptii, de o ceată de briganți greci, a satului din Thesalia, Iașalar:

„...Atacul se indepta împotriva casei locuitoarei celor mai bogat, care se așterna însă cu multă viteză, tineri pe briganți în loc printre focuri neintreruptă a unui chassepot și omorind chiar pe cățăva din ei. În acest chip briganții nu se putură aproape prea tare de casă nici nu și putura realisa infernalul plan de-al da foc.

„Focul de pușcă neintrerupt atrase în sfârșit o ceată de locuitori înarmați din satele învecinate; la apropierea acestora briganții luară fugă;

„Cinci sau șase negustori, cari se intorceau de la bâcului de septembra din Velestin către Ardămoiro, au fost atacați în drum de briganți și tăriți cu aceștia. Nici până acum nu se știe ce s'a ales eu ei. De astemenea au fost atacați de hoți și tăriți cu ei trei pastori, cari pentru o mai mare siguranță găsiseră peste noapte într-o casă din apropiere de biserică din Ardămoiro. Nici despre acestia nu există cea mai mică cunoștință.

„ Mai indăsnești între toți sunt briganții din Olympia. El s-astrâns în număr de vreo 200, 300 și — indemnăți cum se vede de un avant mai nobil — au atacat o companie de trei sute de soldați turci, punându-i pe fugă, după ce mai întâi uciseră 20 de soldați.

Ceva de mâncare, ne dederă hurmale, rădăcini și nisice carne pe care o imbucărăm cu lăcomie, fară a ne mai găndi la proveniența ei. În tot cursul zilei dântău am fost lăsați pe măini copiilor, a femeilor și a bătrânilor cari nu se mai sărăcău privindu-ne. Cei mai viguroși din trib se ocupa ca deschiderea navei, sciind bine că valurile mari nu o vor crăta multă vreme. Într-adevăr după căteva luni în urmă astăzi, că în aceeași zi, spre seara, se și confundă și încă aşa de repede, încât împreună cu dănsa fură înghițită și toți bătrânci care se găseau pe ea; cățăva dânrănișii esiseră pe suprafață ca nisice dopuri, dar cei mai mulți său inecat.

După ce inoptă, ne legără de măini și de picioare cu nisice funii de scoarță de arbori și ne inchisera în etajul de sus a unei case de lemn foarte bine construită; iar în rândul de jos se asează o gardă numerosă. Nu putu să adorm de loc de către eram sădăbit de osteneală, și de mult eram agitat de suvenirile lui Filip și de temerile pentru viitor. Când se lumina de ziua păzitoril venire să se incindeze de prezența noastră, dar nu luau de loc în seamă semnele de disperare prin care ei rugă să ne taie legăturile ce ne intraseră în carne. Putin după aceea, seful care ne prisese, veni să ne văză și

CIOCNIRE INEVITABILĂ ȘI APROPIATĂ DE GINTE

Toute guerre, excepté celle pour cause de liberté, est un meurtre.
(Lord Byron)

S-ar părea că cultura secolului al XIX a ajuns la un grad destul de mare, pentru că națiunile, cel puțin cele europene, să înțeleagă odată că calamitatea cea mai mare a omenirii este resboiu.

Dar nici de cum. Cu tot progresul, sciința, inventiunii și filosofia noastră, suntem se vede tot astfel de înțelegeți ca și cu mil de ani în urmă, și nu am putut parveni nicăi la aceea, ca să suntem măcar selbatăcia noastră primativă.

Lucrul însă cel mai curios este, că selbatăcia asta zace, nu jos în masele poporului celui ignoranță, dar sus, în stratul cel mai înalt al societății noastre!

Se ne explicăm, pentru că nu ni se impune exagerație.

Ne permitem a presupune un moment, că prin un farmec ore-care, am dobândit facultatea de a aduce înaintea cetitorului o căsuță cu doi capi de națiuni, cu totul diferiți, — unul, spre pildă, de sub zona torida, altul de sub cea de ghiață. Fără ca să avem nevoie de a ne trudi cu explicații, ori cine ce are ochi — însă pentru a vedea — se va convinge, că între aceste două exemplare nu există nici o deosebire: Iată-i amândoi posomorți, semn de capacitate și de conștiință despre majestatea lor. — Unul a atârnat pe umere o blana de hermine, celalalt o pele de o flăcă ore-care. Unul poartă o căciulă bizără împodobită cu petre cu diferite culori; altul a înfăptuit deosebitul în tufoșul său păr o multime de pene de diferite culori ale pasărilor. Cel dântău poartă pe umere căte o petică de țesutură: cel al doelea, un sir de scoici și petricele lucide atârnă la gât. Cel din stânga are peput tatău și colorat cu diferite erburi; cel din dreapta, cu panglice, steluțe și cruciulite. În fine unul ține în mână un bătător de metal; altul o vargă de bambus!

Atâtă pentru exterior.

Interiorul, adică moralul, are și mai puțină deosebire: unul și altul este ignoranță, ferocie, resbunător, setos de putere, rapace, avid, minăcios, fricos, bigot, ipocrit, desfrânat, luxurios, — unul mănăncă carnea omenească crudă sau friptă la frigare; altul bea sudoarea de sânge a poporului muncitor!

(Dorim din toată inima a fi desmîntiți.)

El! N'ar fi nimic dacă aceste monstre hidoase ar sta isolate; dar amândouă sunt inconjurate și susținute de o ceată de ființe abjective, ca întru bunul traiu al lor propriu, pentru prerogativele lor personale, au devenit sclavi, lăcheti lor voluntari, — cari la ori ce sămă de voine, de capriciu chiar a stăpânilor, devin sălbatici la rindul lor; malratează, despăgubă, răpă, subjugă, cmoară națiuni întregi, — fară mustăcă de cuget, fară coa mai mică rusine, proclamând pentru toată scusa ignominioilor lor, devisa nobilă după dănsi, injisoare după noi: „Dieu et le roy”!

Apoi, nu suntem oare nisice primitive sau recauți în primitivitate, dacă unuș d'intre noi, pentru un os de ros, se vind benevol despăgubitorii aliaji în prostia lor se inchină ca jidani înaintea vîtelului de aur? Acela era cel puțin un vîtel inocensiv, — nu mușca, — și era de aur nu de noroiuș!

Înceată migrația cele mari ale popoarelor intrebelor, popoarele, lăsate pe propria lor sămă, mal că nu se combateau; și dacă casul se întâmplă, apoi arbitrajul de bătrâni cuimea total!

Așezându-se într-un loc, fie care popor, — fie colectiv fie individual, — căuta de tenșoara lui: cultiva pământul, crescea călduri de vite, purta grija familiiei, să silea a ameliora și a usura

* Să nu ni se observe că și popoarele libere se combat, căci n'avem intenția de a sustine că oamenii liberi sunt nisice angeri! Resboiu, spre pînă în Statele Unite ale Americii este dovadă că omul rimane om. Dar cei puțin cauza resboului a celuilor, era redi area sclaviei și grilor, prin urmare idea nobilă de libertate, dar nu de cuceriri în folosul vreunui individ incoronat.

făcu să ni se de-a libertatea. Pe urmă ni se aduse un dejun compus din pesce, din rădăcini și o bucură puțin înțepătoare, care, precum și înțelegere, era o zermă făcută din frunzele unui arbore foarte comun în acea țară. Această băutură era o amestecăzeră cu un narcotic. De aceea indătă după gustare fură coprinis de un somn profund.

La deșteptarea noastră soarele era sus, și ne aflam cu desăvârsire despăgubită în mijlocul unui izlaș înprăjuit cu un gard foarte nalt. O mulțime de bărbăți, de femei și de copii ne ocoleați exprimând, prin gesturile lor, admirație sau repulziunea ce le inspiră ființă noastră. Indătă ce observară că eram deștepti, ne aduseră din nuodă de mâncare.

Noaptea ne dădură voie să ne ghemicu într-un unghiu al gardului, aruncându-ne un asternut de eaibă proaspătă, întocmai ca și cum am fost nisice purcei.

Incuprinsul acestor îngrădiri stăturăram ca vreo săptămână; în fiecare zi, o mulțime de gurăcască ne incongiura închisoarea și se desfășură în societatea noastră. Ne esamină cu curiositate, în tocmă cum facem noi cu animalele unei menagerii, incercându-se să vorbe cu noi, ceea ce ne dăde ocazie de a invăța căteva vorbe

modul de a să dobândezi zilnică pâine și puțini comodități, neamestecându-se, nici n'având timp de a se amesteca în afacerile vecinului.

Dar geniuul reuluș a placut se vede acela pace bin-facătoare și într'un moment de nețigare de seamă a bunului geniu protector al omenirii, a scos din întunericul iadului principiul monarhismului, hydra cea mai monstruoasă și a asvirito-o în capul națiunilor. Apoi indată discordia, ură, toate crimele, pasiunile și furii, pe care Satanale puseșe specialmente la dispoziție suveranilor, au început a umbra din casă în casă pe la oamenii pacinici și peste pugnă gelul resboului să intinsă peste toate terile și de atunci durează necontent!

Pentru ce ivesc că o dată nisice semne, într'un mod pozitiv indică apropierea furtunii. Astfel și între oameni înaintea unui resboiu.

Ne aducem cu toții aminte de trosnetul palmei ce și trageau din timp în timp din „omeni mari” doctori în cotcărie, — și peste puțin după acest duel onorabil a și isbuințat resboiu franco german, — adică două națiuni stupide ca toate națiunile din lume, au căzut una peste alta pentru interesul personal și satisfacerea ambelor unor criminale a doi indivizi, despăgubiți „din grai”.

După căderea unuia din cei doi „ensi” într-o coloagă a lor de meserie, frecându-lă măinile de către plăcerile, a început incetisori a convinge lumeni că în adîncul inimii lui părintesci simt unea d-zească de a libera creștinitatea de sub jugul semi-lunii. Si indată s'a ordonat președintele, a atâtă opinionea publică în contra Turciei, și pentru captarea și mai ușoară a credinților săi a instituit comitetul sub forma de bine-facere panlavastă, dar a cărora misiune principală era propagarea terorului pentru operațiunile cuceritoare. Ne aducem aminte că victimele a costat părăsirea în scenă a acestei comedii, care tocmai după suferințele teribile ale Bulgariei și căderea Serbiei, s'a terminat printr'un resboiu.

Ah! Pentru ce România a treut atunci Dunărea? ! Ază poate, nu numai popoarele din peninsula balcanică dar însuși Rusia era liberă. Si Turcia, fiind atunci deja foarte slabă, s'a stins prin însăși natura lucrului.

Ază, tot semne de aceași natură se văd și se simt imprejurul nostru, mai cu sămă pentru cel care încauza resboiu și sforțările are vederea și auzul mai exercitat.

Mașindată după congresul de la Berlin să audă despre neînțelegere, ivită între doi mulți cancelari. Apoi că o lovitură pasageră a uragan, s'a ridicat vorba de resboiu între Germania și Rusia. Pentru a desmînti această, doi cancelari s'a grăbit a declara în fața lumii că nici-o-data nu au fost amici mai buni. După aceea s'a incins o polemică atat de deosebită zile de la Viena alianță austro-germană. După aceea, apără în Berlin o broșură a lui „Sarmaticus”, pseudonym atribuit chiar lui Moltke, care, în prevederea posibilităț

într-o zi un ofițer rusesc venind în pădurea lui și ordonanță pădurilor a lăsat pușca, a lăsat desbrăcată, și a lăsat în mod neomenos. Presa rusească la rândul ei să ridică și mai furioasă în contra Nemților interiori și exteriori, în căt abia însuși împăratul intervenind a potrivit afacerea. În momentul de față lucrurile au ajuns până acolo, în căt este chiar primejdios de a întrebunță limba germană, fie pe străde fie în localitățile publice din mai toate orașele Rusiei, cea ce este cauza că presa germană strigă și mai tare în contra persecuțiunilor, calificându-le ne "ai auze". Acum de curând, jurnalul „Golos" a denunțat opinionele publice o a doua broșură apărută în Berlin, care cuprinde studiul aprofundat și cunoștința perfectă a tuturor porturilor rusescă de pe la Marea Baltică. „Din această broșură se vede, - zice „Golos" - că „Nemții cunosc mai bine de căt noi însuși porturile noastre, în cari, cu această carte în mană, se pot preumbula de acum înainte ca în propria lăd casă". Jurnalele care excedează în reciprocă provocare, sunt „Golos" muscăt și „Krz. Ztg." nemțesc. Să intelegeți - măndoi așa și început de mult a face curte Poloniilor. „Golos" susține mereu că singura scăpare a Poloniilor din ghiarele germanismului este legătura benevolă și sinceră cu marea imperiu slav, și apoi invita neconvenit pe guvernul ruseesc a face concesiuni Poloniilor. „Krz. Ztg." din zilele trecute, zicea: „În resbe-lul viitor între Germani și Rusi, Poloni nu pot de căt căștigă, căci rezultatul inevitabil va fi anexarea teritoriului până la Vistula, și cine are Varșovia are Polonia într-o agă. Poloni ar face bine să înțeleagă aceasta și să se u-nească cu puternica Germanie, statul cel mai civilizat din lume, dar mai cu deosebire să se lăpade de utopile speranței în Austria federală, căreia ei uram orum bun și inspir Salonic!"

Astfel vorbesc Nemții și Muscalii în inghitărea lor, fiind siguri unul și altul, că vor invinge unul pe altul.

Drum bun în spate reciproca și totala nimicire! Dar or cum ar fi, -mai târziu sau mai de vreme, - vom avea iarași un resbel! Însă un resbel care de sigur va degenera într-o ciocnire formidabilă de ginte, căci împărații din Petersburg și Berlin vor ridica negreșit tot ce este nemțesc și slav; și dacă și Franția va intra în joc, - ceea ce este foarte probabil, - apoi putem fi siguri că măcelul se va întinde peste toată Europa.

Văi de capul bietelor popoare! Dupa ce mișești din sus ve-ă adus la sapă lemn, apoi pentru satisfacerea ambiciozilor ticăloșoare ale puternicilor zilei, sutiști de miș de fil ai voștri se vor scăldă iarași în propriul lor sânge!

Ar fi din timp ca să se facă vre o minune, dar timpul minunilor a trecut de mult. Sa ne scăpăm dar noi pe noi, cu atât mai mult că o putem face foarte ușor: prin singura voineță de a înțelege că secretul minunei, ce o așteptam dobitoceană de la o putere iluzorie, el avem, el ținem chiar în mânele noastre.

Nu mai un cărd de vite poate fi dus fară re-sistență la talătoare de către un singur om.

Unii, mai cu seamă aici cu deviza „Dieut et roy" susțin, că astfel a fost, este și va fi și cu masele popoarelor. Însă majoritatea sustine contrariul, și cu drept cuvânt, pentru că însuși faptul că este deja o majoritate în această privință, dovedește adeverul până la evidență.

Inaintea revoluționii celei mari, și până la ultimul moment, Franția întregă era esențialmente monarhică, - însă a două zi, în tot largul și largul teren, nu erau de căt republiani; - adepții regelui decapitat s-au salvat peste frontieră.

Ce povetuire sublimă, ce dovadă sdrobitoare a voineții și a puterii unui popor deșteptat din leturgie!

Însă secolul trecut nu seamănă cu secolul nostru, a căruia societatea, - afară de extremitățile ei - progresând în toate și experimentând multe, a finit prin a adopta ideea: „ge desire que les hommes soient libres autant de la tyrannie de la populace, que de celle des princes, - libres de vous et de moi." (Lord Byron)

Și de aceea nu suntem pentru revoluționi în sensul celei franceze. Astăzi există nisice mij-

țiunea împregiurul unui foc mare bine întreținut de vr'o două-spre-zece sâlbăteci despăiați. Alți o sută de oameni armăți ne șisără înainte la intrarea în acea câmpie, și ne însoțiră până aproape de foc, de asupra căruia aș zască deja cinci mari leșpezi de piatră. Numai de căt înțeleseți ce soartă ne aștepta și simții că pericol mi se facea măciucă de groază.

Un betrân, pe a căruia figură era zugrăvită crucea cea mai cumplită și care purta un mare sort de cănepe, îndeplinea funcția de mare preot în această florosă ceremonie. Apropindu-se de nol, ne pipăi și ne examină cu de amanuntul, și pus pe urmă de ne aşezără, pe mine și pe cel patru tovarăș și me, înaintea focului. Un biet matroz, plin de viață și de sănătate și prin urmare foarte gras, fu cel d'ânțiu la rând; eu eram cel din urmă.

După ce se terminară aceste preparative, cele trei ajutoare ale marelui preot se apropiară de noi. Si acum încă mi se pare că și eu fițe de fotele de cănepe, ceva mai mari de căt a șefului lor. Începând să cant o cântare ciudată, și pe la unele locuri toată mulțimea repetă în cor vorbele din urmă, bătând și tobole, când patru paznici se aruncă deodată asupra celui d'ânțiu din șirul nenorociților mei tovarăși, el tă-

loace mai puțin costitoare și mult mai expeditive și sigure, fără a avea nevoie de a recurge la desfrenarea pasiunilor poporului.

CORPURILE LEGIUITOARE

SESIUNE ORDINARA.

Sedinta din 15 Ianuarie, 1881.

Senatul. - Abia s'a putut strângă vre-o 25 de senatori cu cari nu s'a putut înăuntră.

Camera. - Colegiul al IV de România se declară vacant, pentru că d. Vergatti a primit o funcție salariaată.

Se validează alegerile cari nu s'a putut valida ieri.

Se anunță mai multe interpellări. Între acestea una e relativă la consiliul județian din Roman, alta la cheiul din Brăila.

Adunarea trece apoi în secțiuni.

AREA ZIARELOR

* * * „Românu" căută a se răfui cu partidul conservator și în deosebi cu juna dreaptă, a cărei căpetenie e d. Maiorescu. Făcând mai multe reproduceri de prin ziarul austriece, oficiul stabilește afirmaționea, că d. Maiorescu este omul Austriei și Germaniei în România, destinat a conduce, mai târziu, destinatele-acestei țări, în sensul vederilor austro-germane.

* * * După ce a arătat în numărul de ieri condițiile neconstituionale în care s'a facut poreclita alegere de deputat în colegiul II de Ilfov, „Binele Public" vorbesce astăzi de o altă alegere, tot așa poreclită, în colegiul al IV de Dorohoi. Aci prefectul acestui județ, d. Hasnaș, cu faimosul d-sale bilet adresat primarului din Dorohoi:

„Vasilică, dacă nu mă vei da și mie o parte din rugăciunile ce ai luat astăzi, te voi publica prin toate ziarurile"

în loc de a fi tradus înaintea justiției și dat afară din funcția de prefect pentru o dovadă atât de pipăită de imoralitate, a fost ales de către sub-prefecți deputat în colegiul IV.

Organul liberal independent le zice dar, în dreapta sa indignație, celor de la putere:

Dar, pentru Dumnezeu, domnilor, ci aveți odată curagiul intenționilor și spuneți pe față că ne puteți domni cu constituționarea și cu legile existente; că vă place despotismul, că vării deputați numiți, ear nu aleși, că nu vării guverna de căt cu regimul vizirial. Mărturisito o sincer, și vă vom respecta, de și vă vom combate, dar nu vă mai bateți joc cu atata perfidiu de instiționii, de oameni și de simțul comun. Grăția celor profesori, pe care îl ură și îl prigojni, lumină străbate - de și cu incetul - ear țara începe a vă cunoaște. Prin urmare nu credeți că mai amăgiți pe cineva cu tertipuri deochiate, nedemne; nu credeți că prim astfel de mijloace veți isbuti a vă mai tine mult timp la putere. Ați ajuns ridicoli, și ridiculul doborării mai mult de căt însăși ignoranță.

* * * „Timpul" ar dori să văză odată publicându-se acea faimoasă programă a partidului de la putere, a cărei realizare „Românu" o identifică cu realizarea tu-

turor aspirațiunilor națiunii. Alt-fel organul conservator e silit să ghicească intenționul cărmuitorilor, din unele „degete fosile" ce găsescă în și colo prin articolele „Românu". Unul din acestea „degete fosile" e simpatia și respectul ce este prima organul guvernului pentru *Intransigentul* din Franța, că vor să schimbe (sau să desființeze):

proprietatea,
religia,
familia.
moștenirea și multe altele.

In sfârșit:

Ni Dieu, ni maître!

Comunitatea de averi, comunitatea de femei, comunitatea de copii, „ni Dieu ni maître", îță idealul intrasingenților și a multă lăudatului d. Blanqui. Toate bune și frumoase, numai am dorit ca ziarul nostru guvernamental să facă declararea netedă că și pentru România va lucra fără curmăre, dar treptat la ajungerea acestor ţinte nobile.

Un mic progres s'a făcut de altfel deja pe această cale de către de la putere. Vorbind de reformarea justiției, „Românu" cere adică:

„Alegerea judecătorilor de către un corp electoral ad-hoc pe termen de cinci ani cu dreptul de realegere."

Așa, închee „Timpul", dar nu știință dreptul pozitiv, nu diploma de capacitate, nu serviciile indelungate și un probat simț de justiție vor mai decide, ci... alegerea. De sigur că la alegere vor fi partizi, se va amesteca politica. Fericite de împrințuții cari vor fi votat în contra judecătorului ales.

* * * „Presă" face politică esternă.

NOTITE LITERARE

Spitálul Nr. I (An. I) cuprinde:

Precuvențarea. - Cursuri și clinice. Lectiunea de deschidere a cursului de clinică infântilă al d-lui prof. dr. Sergiu. - Întrebunțarea chimică la femeile insărcinate și cu intoxicație palustră. - Albu minoria scarlatinoasă cu accidente urmice, combătute cu succes prin pilocarpină. - Un cas de pustul malignă, vindecată prin tratament iodat. - Un cas de retroflecisjune a unui țester gravid în a patra lună. Vindecare. Câteva reflexiuni ale d-lui prof. dr. Capșa asupra acestui cas. - Societatea studenților în medicină: sedință de la 21 Dec. 1880. - Cronică. - Morbiditatea și mortalitatea spitalelor din București în cursul lunii Noembrie 1880.

Serviciul telegrafic al „României Libere"

28 Ianuarie - 9 ore dim.

Paris, 27 Ianuarie. Renta română 5% a inchis azi cu 79 franci.

Londra, 27 Ianuarie.

Camera comunei. - Sir Charles Dilke zice că Englera comunei a primit propunerea Portii din 15 Ian. și că guvernul englez discută acum cu puterile asupra respinsului ce trebuie să ia în acastă privire.

Roma, 27 Ianuarie.

„Diritti" anunță, în privirea cestuii grecești, că, după cum se pare, puterile său invioță să lase Germaniei direcția nouilor negoțierilor ce se vor deschide cu Poarta.

Berlin, 27 Ianuarie.

Camera deputaților. - La două citire a propunerii Windhorst, relativă la executarea cultulu catolic, d. Rauchhanpt, deputat conservator, a propus o ordine de zi motivată care a fost respinsă. Însuși propunerea d-lui Windhorst s'a respins în urmă cu 254 voturi contra 45.

Berlin, 27 Ianuarie.

Consiliul economic s'a deschis de către principalul de Bismarck care a rostit un discurs. Can-

rări cu toată impotrivirea și strigătele sale, el traseră o strănică lovitură de măciucă și lătrări pe una din lespezile așezate pe foc!

Cântarea începu apoi pentru a doua oară; reîncepu și mulțimea în cor; mai văruitorând și pe un alt nenorocit, mi se părea că spectatorii, ostenești și victimile formați o horă ame-

ritoare, și mă perdi cu totul conștiința de cele ce se petrecă în jurul meu. Dupa căt-va-timp - nu pot să cătă o durată, - simții că că mă înăltă și pe mine. Ca prin instinct, emi ridici măinele spre a-mi apăra capul, dar dedin de degetile marelui preot, care mi se păru că mă dedea cea d'antău strangere masonică. Îndemnat de o ultimă schintele de răjiune, el rest-

pusnești și eu din parte-măi. Indată betrânlul se îndreptă spre mine, tăia funile cu care eram legat de măini și de picioare și, întorcându-se

către mulțimea estasiată, mă arăta, și părând a lua soarele de martur la ceea ce avea să zică, începu un lung discurs, din care nu înțelegem de căt cuvântul mereu repetat de Otaru, Otaru! De căte ori el pronunța marele preot, totu as-

cultatorii și plecau capetele, și ridicau măinele la ceriu și bombaneau ca nisice ecouri: Otaru!

Când începea de a vorbi, preotul emi facu-

semn să urmez și mă așeza la alătura de el

celarul a zis că opiniile fiind esențial divizate asupra cestuiilor economice, noul consiliu fusese creat ca să fie un organ central, compus de oameni experți ca să dea sfaturile lor asupra necesității și oportunității nouilor legi economice, cu atât mai mult că reprezentanții claselor agricole, comerciale și profesionale nu pot participa la lucrările parlamentare ca oamenii de litere.

(Havas.)

BULETINUL FINANCIAR de la 27 Ian. 1881

Cursul de Paris.	Cursul de Berlin.
Renta română 5% 78.	Prior căilor fer. —
Act. Banii Rom. —	Obligatiunile idem. 100 10
Renta franc. 5% 12 35	Acumulile idem. 55 45
Lose trecesc. . . . 47.	Obl. nouă 6% idem. 92 6
	Impr. Oppenheim. 109 20
Cursul de Viena	Cursul de Londra
Napoleonul 9.385	Prior căilor fer. —
Gălbenul 5 14	Obligatiunile idem. 107 —
Renta met. 5% 73 30	Impr. Openheim. 104 1/2

A șis de sub tipar:

Explicatiunea Procedurii Civile

de I. G. Sandulescu Nănoianu

Se află de vânzare la principalele librării din capitală, și la autor strada Știrbei-Vodă No. 6.

Preful 25 lei noi

SALA ATENEULUI

Vineri, 16 Ianuarie

CONCERTUL

